

ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ

Використання технологічних засобів для комунікації розкриває багато можливостей: їх легко носити з собою, в них може зберігатися велика кількість зображень, можна використовувати функцію озвучення візуальних повідомлень. Це мова, яка завжди з тобою і яка дозволяє порозумітися. Прикладом є застосування планшету із встановленою програмою PECS.

КОМУНІКАЦІЯ – процес встановлення та розвитку стосунків між людьми.

КОМУНІКАЦІЯ – це не тільки слова і мова.

Знаки, жести, символи, малюнки розширюють комунікацію, роблячи її зрозумілою.

АЛЬТЕРНАТИВНІ СПОСОБИ КОМУНІКАЦІЇ – це усі способи спілкування, які доповнюють або заміняють звичайну мову людям, якщо вони не можуть зрозуміло висловити повідомлення.

Альтернативна комунікація може:

- Бути необхідною постійно.
- Використовуватися на тимчасовій основі.
- Бути допоміжною під час формування вербальних навичок.
- Альтернативна комунікація стимулює появу мови та допомагає її розвитку.

**РАННЕ
ВТРУЧАННЯ**
РОЗВИТОК ДИТИНИ І ПІДТРИМКА СІМ'Ї

www.rvua.com.ua

Видання цього буклету здійснено Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України завдяки фінансовій підтримці Уряду Королівства Нідерландів в рамках проекту «Лобіювання та адвокаційна діяльність українських НУО для реформування системи догляду за дітьми з інвалідністю».

**РАННЕ
ВТРУЧАННЯ**
РОЗВИТОК ДИТИНИ І ПІДТРИМКА СІМ'Ї

**АЛЬТЕРНАТИВНА
ТА ПІДТРИМУЮЧА
КОМУНІКАЦІЯ**
СИСТЕМА ОБМІНУ
КАРТКАМИ **PECS**

При роботі з дітьми часто спостерігається відсутність або порушення вербальної (усної) мови, яка не може залишатися основним методом спілкування. Одним із способів підтримати наявні способи спілкування у формі вокалізацій, окремих звуків чи слів є застосування альтернативних та підтримуючих засобів спілкування.

Існує велика кількість альтернативних систем комунікації, які можна застосовувати як взаємодоповнюючі: жестова мова, система обміну картками PECS, електронні комунікатори.

ЖЕСТОВА МОВА

Вивчення мови жестів краще розпочати із жестів, які позначають основні потреби, наприклад: їсти, пити, гігієна. В такому випадку дитина буде мотивована використовувати жести, щоб повідомити про свої бажання. Навчання першому жесту може тривати день, а може зайняти до кількох місяців. По мірі засвоєння жестів, ми будемо збільшувати їх кількість.

Важливою перевагою навчання жестам є можливість особи навчитися звертати увагу на невербальні знаки співбесідника, а також розуміти власну мову тіла.

СИСТЕМА ОБМІНУ ЗОБРАЖЕННЯМИ – PECS

PECS – це система комунікації, яка передбачає використання карток для спілкування.

ДЕСЯТЬ ПРИЧИН ВИКОРИСТАННЯ PECS ПРИ АУТИЗМІ:

PECS – це система навчання

PECS – це система навчання комунікації. Ця система складається з 6 етапів, які побудовані на основі прикладного аналізу поведінки, який розкриває суть вербальної поведінки та комунікації.

PECS робить процес комунікації візуалізованим

Комунікація – це не тільки прохання чи просто називання предметів. Сильною стороною системи PECS є те, що для передачі повідомлення дитина самостійно шукає відповідне зображення в альбомі, привертає увагу комунікативного партнера і обмінює зображення на бажаний предмет.

PECS навчає ініціювати комунікацію першим

При труднощах у спілкуванні спостерігається невміння проявляти ініціативу, немає навички розпочати комунікацію першим. У системі PECS ми використовуємо ситуації, де дитина самостійно може попросити у нас будь-що з допомогою карток, розповісти про свої бажання та почуття першим.

PECS може знизити рівень виникнення небажаної поведінки

Коли дитина може повідомити про власні бажання – це знижує рівень тривоги та гніву, коли тебе не розуміють.

PECS підтримує розвиток вербальної мови

Багато батьків мають страх, що усне мовлення не розвиватиметься, якщо використовувати PECS. Система PECS поєднує в собі усну мову, візуалізацію предметів та діяльностей для чіткого розуміння, що відбувається.

PECS легко зрозуміти

Малюнок може легко зрозуміти хто завгодно і де завгодно.

Застосування PECS постійно розширюється

Коли дитина засвоює етап обміну картки на предмет, тоді ми навчаємо дитину долати відстань до комунікативної книги та партнера по спілкуванню. Розширення комунікативних можливостей відбувається з допомогою комунікативної стрічки з реченням, де здійснюється опис предмету чи коментування того, що відбувається.

PECS спирається на сильні сторони дитини

Діти краще за все сприймають візуальну інформацію. Оскільки система PECS базується на зоровому виборі, яка спирається на сильну сторону дітей (навичку візуального сприйняття), щоб розвивати слабші сторони дитини (комунікативні навички).

PECS – це дешева система

Адже картки та комунікативний альбом можна виготовити самому, знайшовши відповідні зображення в інтернеті, зробити фотографії на власний телефон.

Ефективність PECS підтверджена дослідженнями

Це єдиний метод, який внесений у список Національного центру професійного розвитку з рекомендованих практик при роботі із дітьми та молоддю з труднощами у розвитку.

* Додаткова інформація: Фрост Л., Бонди Э. Система альтернативної комунікації с помощью карточек (PECS): руководство для педагогов. М.: Теревинф.